

Radikal

Anadilde eğitime vize çıkmadı

RİFAT BAŞARAN

Politika / 29/08/2013

TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu, yeni anayasanın 'eğitim ve öğrenim hakkı' ile ilgili maddesini görüştü. BDP'nin çözüm sürecinin kırmızı çizgileri arasında saydığı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ise 'kabul edilemeyeceğini' açıkladığı anadilde eğitim konusunda uzlaşma sağlanamadı.

ANKARA - TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu, tartışmalı konulardan biri olan "Eğitim Hakkı ve Hürriyeti (Özgürlüğü)" maddesini masaya yatırdı. Toplantıya "anadilde eğitim ve öğrenim" konusu damgasını vurdu. Toplantıda, taslağında bu konuya yer vermeyen Ak Parti, anadil öğrenimi konusunun da anayasa değil yasalar kapsamında bir düzenleme olduğunu vurguladı. Ak Partili Ahmet İyimaya, anayasada bu yönde düzenleme yapılmasına gerek olmadığını anlattı. Ak Parti, CHP ve MHP anayasada "eğitim dili Türkçe'dir" ifadesinin yer almasını isterken, eğitimin Türkçe olması, diğer dillere de öğrenme imkanı verilmesi noktasında uzlaştı.

EĞİTİM OLMAZSA DİL KAYBOLUR

BDP ise buna itiraz etti. BDP'li üye Bengi Yıldız, "Sadece anadil öğrenimi, bir dilin yaşamasına yeterli değil. Türkçe gibi devlet tarafından korunan resmi dil bile İngilizce ve diğer diller karşısında tehlike altında. Kürtçe eğitim olmadan, o dilde bir meslek sahibi olmuyorsanız, o dil zamanla unutulmaya yüz tutar. Anadilin öğretilmesi yeterli değil. Meslek olarak da anadilini kullanabilmeli. Anadilde eğitim ve öğretim sağlanmalı" dedi. Yıldız, Galler örneğini vererek, Galler'de anadilin iş hayatında kullanılmaması nedeniyle tercih edilmediğini anlattı. Yıldız, çocuk haklarından söz ederek anadilde konuşan çocuğun okula başladığında travma yaşadığını bunun çocuk haklarına aykırı olduğunu söyledi.

"EGEMENLİK TALEBİ GETİRİR"

Muhalefet partileri ise bu konuda çekincelerini anlattı. MHP'li Faruk Bal, anadilde eğitimin beraberinde egemenlik taleplerini getireceğini ifade ederek, "Anadilin çerçevesi diğer hakimiyetlerin paylaşılması anlamına gelir. Aynı bir ulus yaratır. Biz buna karşıyız" dedi. BDP'li Yıldız ise "Biz ayrı bir ulusuz zaten. Bu yasal değil, doğal bir taleptir. Devletten de hak vermesini istemiyoruz, gasp edilmiş haklarımızın iadesini istiyoruz. Zaten cumhuriyetten önce medreselerde eğitim görüyorduk" dedi.

KART: KENDİ TARİHİNİ ANADİLİYLE ÖĞRENEBİLİR

CHP'li Süheyl Batum ise ülke içerisinde ABD, Fransa ve İspanya gibi ülkelerden örnekler vererek, "Türkçe eğitim ve öğretim verilir. Bazı grupların yoğun yaşadığı yerlerde, bazı dersler talep üzerine anadilde verilebilir. Örneğin coğrafya Kürtçe olabilir" dedi. Batum, "Biz hiçbir dilin, kültürün ortadan kaldırılmasından yana değiliz. Herkes anadilini öğrenebilir, geliştirebilir. Bu ulus olmakla ilgili bir tercihtir. Önce bir ulus muyuz, iki ulus muyuz, üç ulus muyuz, onun kararını verelim. Farklı ulusları kabul ediyorsa sonra onların haklarını düzenleriz" dedi. CHP'li Atilla Kart da, "Anadilde eğitimi bertaraf etmeyecek şekilde alternatif yaratmayacak şekilde anadilde eğitim mümkündür. Kendi tarihini, kültürünü anadiliyle öğrenebilir. Devlet bu konuda üzerine düşeni yapmalı" dedi.

İYİMAYA: AK PARTİ'NİN BAŞKIŞI BELLİ

Toplantı sonrasında açıklama yapan Ak Partili Ahmet İyimaya, "Anadilin kullanım hakkı noktasında da bir mutabakat var. Ancak anadille öğrenim ve öğretim noktasında bir mutabakat yok. Ak Parti, Türkiye'nin yaşadığı fiili evrim ve yasama yoluyla dönüşüm prensibini gözeterek, sorunun bir anayasa sorunu değil yasa sorunu olduğu ekseninde görüş ortaya koydu" diye konuştu. İyimaya, partisinin bu konudaki bakışının açık olduğunu vurguladı.